

Kampeertocht met de „Tarakan”

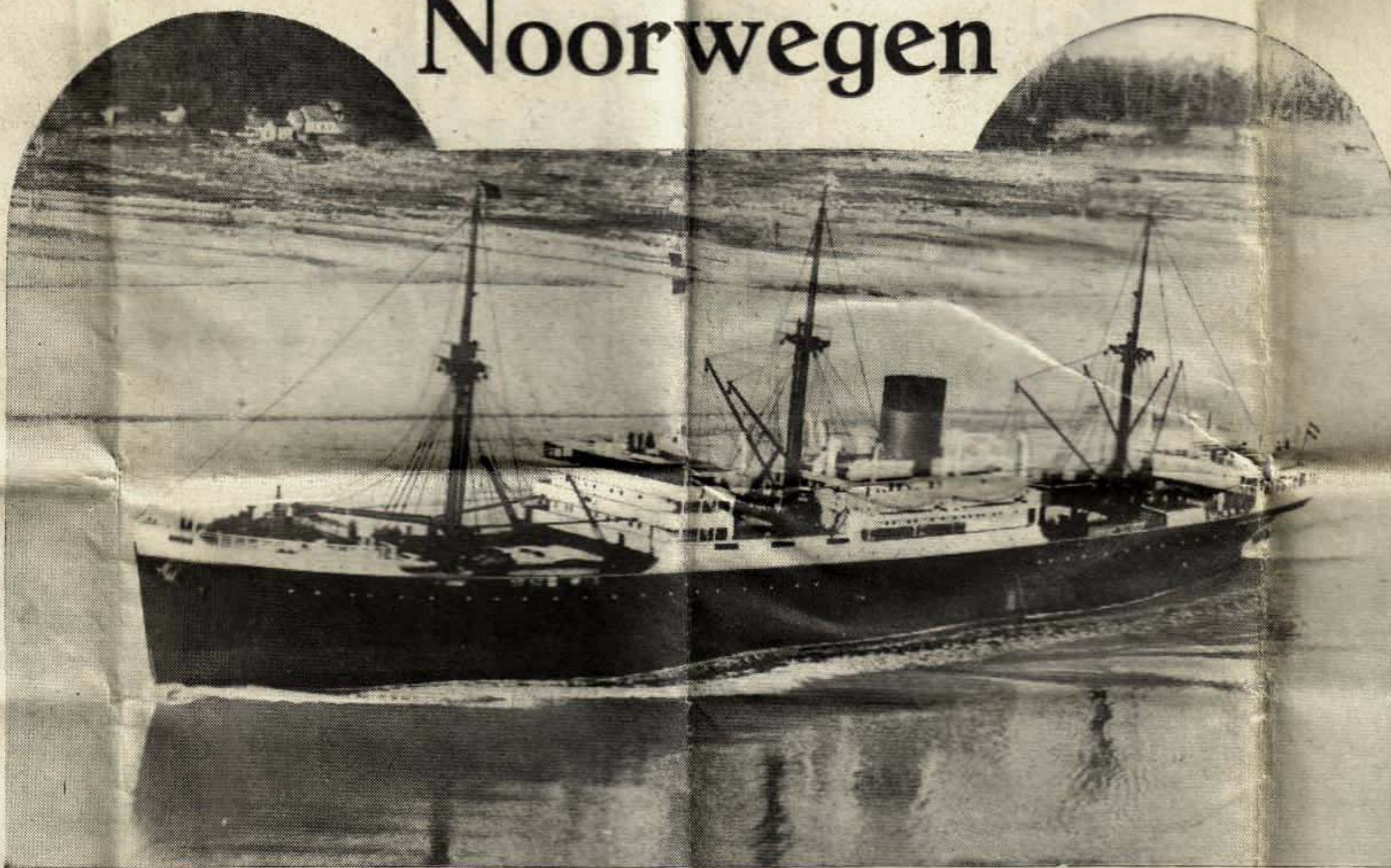
naar

Noorwegen

Goede reis en behouden varen!

Een beeld van wat de deelnemers op hun fjordenreis te zien zullen krijgen

Honderden jongemannen gaan in hun vakantie de reis maken met de „Tarakan” van de „Nederland”, de reis naar het voor hen allen natuurlijk nog onbekende fjordengebied. Een onzer redacteurs, die ongeveer diezelfde reis reeds eenige malen heeft mogen maken en die er de afwisseling en de schoonheid van bewondert, heeft op zich genomen den jeugdigen reizigers het een en ander te vertellen van wat zij te zien zullen krijgen.



Groote fotowedstrijd van het „Algemeen Handelsblad”

Wie dingt mee naar een vliegtocht over Nederland?

Het denkbeeld van de Stoomvaartmaatschappij Nederland om kampeertochten met de „Tarakan” te organiseeren wordt algemeen gewaardeerd. Het „Algemeen Handelsblad” wil gaarne van zijn waardeering doen blijken op de volgende wijze:

Een mooie reis te maken is een heerlijke ervaring, maar mooier nog zijn de herinneringen aan zulk een reis. Een deel er van kan alleen in het geheugen voortleven, een ander deel in dagboeken en beschrijvingen, maar het belangrijkste kan onuitwisbaar bewaard blijven door de fotografie.

Ongetwijfeld zal een groot aantal deelnemers een fototoestel meenemen en — zoowel op zee als in de prachtige Noorsche fjorden en bergstreken — zijn indrukken op de plaat of film vastleggen.

Daarom looft het „Handelsblad” een aantal prijzen uit voor de aardigste foto's. Het zal ook enkele daarvan later op zijn fotopagina opnemen. Het verstrekt daarbij nog oranje-gekleurde invulstaatjes, waarop men bij de opname datum en plaats kan noteeren.

Eén opmerking willen wij hierbij maken. Men beschouwe dezen wedstrijd niet als uiterst belangrijk; men zie de zee en de bergen en de havens er niet op aan, of het voorwerpen zijn, die zich al of niet leenen om gefotografeerd te worden, doch fotografeere alleen dat wat men mooi vindt en waarvan men gaarne een afbeelding wil bezitten. Men zende dus daarna zulk een foto in, indien ze heel aardig uitvalt.

De heerlijke indrukken van de reis liggen in het zeevaren, zoo eigen aan ons volk, in de vrolijke kameraadschap, die aan boord zoo prettig tot haar recht komt, en in het bevaren van de machtige historische zeearmen, waaruit eens de Vikingen naar Europa en Noord-Amerika voeren. Het fotografeeren mag daarbij alleen aanvullend en niet storend werken; het is dus maar een bijzaak, die de herinneringen levendig zal houden en waarbij men zijn blik op de groepeerings van natuurschoon, kunst en menschen kan scherpen en eventueel een prijs kan behalen.

Men vindt hiernaast nog verschillende gegevens over het te bezoeken wereldgedeelte en ook een en ander van deskundige hand over het fotografeeren aldaar, dat weer zijn eigen moelijkheden en bekoring meebrengt.

Wij wenschen U goede reis!

Het ALGEMEEN HANDELSBLAD.

De voorwaarden van den Fotowedstrijd vindt U hieronder vermeld:

Iedere fotografeerende jongeman, die aan den wedstrijd wenscht deel te nemen, zendt ons afdrucken van zijn foto's — voor zoover hij meent dat deze voor een prijs in aanmerking komen — voor één van of beide volgende categorieën.

1. de beste natuuroppname, gedurende den tocht gemaakt;
2. de aardigste foto aan boord genomen.

Per tocht worden de foto's beoordeeld en vervolgens voor elk der categorieën een 1ste, 2de of 3de prijs, benevens vijf troostprijzen beschikbaar gesteld, zoodat het aantal prijzen per tocht 16 bedraagt.

gouden licht zet, zoodat er diepe schaduwen en glanzende lichtplekken ontstaan, dan is het niet moeilijk te begrijpen, dat in dit wilde land in den tijd, toen de bewoners meer dan thans afgesloten leefden van de buitenwereld en geheel en al waren aangevoelen op die zoo vaak mystieke en soms dreigende omgeving, heel wat fantastische verhalen zijn ontstaan. Dit is het land bij uitnemendheid van de sagen en overleveringen, een land vol geheimzinnigheid en machtig-mystieke verhalen: hier ontstonden de heerlijke Noorsche sagen... geen wonder dat men juist hier, in deze fjord een standbeeld heeft opgericht voor den grooten held uit die verhalen, voor Frithjof. En vlak tegenover hem heeft men koning Beli in steen gebouwen neergezet. Dit is alles vlak bij Balholm, een bekende toeristenplaats, waar de vroegere keizer van Duitschland altijd heenging (die heeft trouwens dat standbeeld van Frithjof ook op die plaats laten neerzetten.)

Naar Fjaerland toe wordt de fjord hoe langer hoe nauwer. Het is of de wanden van die rotsgevaarten op ons dreigen neer te storten en men kan het gevoel niet van zich afzetten, dat bij alle groote schoonheid en onvergankelijke kleurenpracht dit toch een land is, waar de natuur, als het eenmaal miserie is en nat en onaangenaam, een heel sterk versomberenden invloed heeft. Maar zoo zien wij het gelukkig niet, want wij willen alleen zien de schoonheid en de heerlijkheid, wij komen er om te genieten van natuur en volk, van nog lang bewaarde kleederdrachten in sterk sprekende kleuren, wij komen er om een indruk te krijgen van het leven in dit land, waarvan wij op school zooveel reeds leerden, maar dat wij alleen nog maar kenden aan de grillig gevormde lijnen in onze goede atlanten. En om dat te genieten, om dat alles mee te maken en te beleven, daarvoor gaan we dan in Fjaerland aan land.

Daar zien we dan de fjord — op een wandeling — weer anders, daar zien we dan neer van misschien maar een heel smal paadje dat tegen de rots wanden omhoog zigzagt en dat van boord af heelemaal niet te zien is, neer in het diep-donkere water van Sognefjord, waar heel in de verte de Tarakan ligt, o zoo kleintjes te midden van het hoogopgaande gesteente rondom en waar de motorsloepen met de groote boten er achter — waar toch wel zeker een dikke honderd jongens tegelijk in kunnen — heel minne waterjuffers lijken. En vraag er den stuurman maar eens naar op hoeveel vaam water het schip ten anker ligt: je zult dan wel hooren hoeveel ketting hij heeft moeten laten steken. Want ook daar is het water nog diep.

Van den eenen tak van Sognefjord, waar Fjaerland, naar de ander de Naerofjord waarvan Gudvangen het eindpunt is, is maar een uur of vijf varen. Maar dan zijn we ook in een gedeelte van Noorwegen dat tot de allerschoonste behoort. Want niet alleen is de Naerofjord een der mooiste van geheel Noorwegen, maar ook het Naerodol, dat bij Gudvangen in de fjord overgaat is als het ware een natuurmonument van onvergankelijke schoonheid. Een heelen middag daar door te brengen — zoodaarschijnlijk den jongens van de Tarakan beschoren is — mag zonder meer een hoog genot genoemd worden. Een nauw dal, bijna niet door de zon beroerd, waar de bergwand, welke hier en daar wel duizend meter hoog zijn, elkaar vaak tot wel op 200 meter naderen. Een pracht van een bergbeek schuimt en klaterd er naar beneden en verleent in zijn wildheid een bijzondere kleur aan het dal.

Een wandeling naar boven, tot daar waar de Sivlefoss en ook de Stalheimfoss (foss beteekent waterval) te zien zijn is een ondervinding, waarvan de herinnering heel lang bewaard zal blijven, want nergens haast is de natuur zoo imposant, zoo sterk als juist hier. En eenmaal zoover, zullen sterke jongensbeenen ook wel hooger willen: er is daar ergens een plateau'tje vanwaar het dal haast in zijn geheel is te overzien: het is eenvoudig niet te vertellen, hoe mooi, hoe indrukwekkend dat is. Ik heb er stil gestaan, langen tijd en heb slechts met moeite me losgerukt van dit wonder-mooie, dit aanrijpende landschapsbeeld. Ik hoop van harte, dat de jongens van de Tarakan dat ook zoo zullen mogen ondergaan.

Let eens op, of ge onderweg heen of terug van de aardige hooge karretjes ziet, geschikt voor twee of als ze wat grooter zijn voor vier personen, dat zijn dan de beroemde Noorsche Solkjaere, het inheemsche vervoermiddel, tot dat de automobiel ook daar in die streken haar intree heeft gedaan...

Na de Sognefjord uren lang te hebben doorgevaaren — een mooier vaart bestaat er werkelijk niet — wordt des nachts buitenom gestoomd naar Hardanger fjord. En des ochtends om een uur of acht ligt de boot dan alweer voor anker diep in iastgenoomde fjord in Eidfjord. Daar alweer hetzelfde beeld, alleen is Hardanger fjord nog iets vriendelijker dan Sognefjord. Overal waar aan den wal maar een plekje grond was, zijn dorpjes en gehuchtjes ontstaan, zoodat de rand van de fjord eigenlijk voortdurend met huisjes bezet is. Dat geeft aan het geheel een vriendelijk voorkomen. Trouwens de omgeving is hier ook niet zoo hoog als in de Sognefjord en ook minder rauw. Veel kleederdrachten zullen de jongens er jammer genoeg niet te zien krijgen, want sinds de beschaving haar intrede heeft gedaan in dit eenzame bergland dragen de menschen hier ook al moderne kleeven: het gaat daar al precies als overal elders. Toch zijn er nog en in de hotels bij voorkeur: daar loopen de meisjes gemeenlijk nog wel in nationalen dracht rond: dat is heel interessant, kleurig en mooi. Hardanger is altijd bekend geweest om de kleurenpracht van haar geborduurde stoffen: men laat zich daar die kleedjes heel duur betalen: pas op!

En dan, na een kort verblijf in dit schoone Hardangerland, is het weer verzamelen aan boord, gaat het wederom anker-op. En huis-toe!

Volop genieten we den middag van het varen in de fjord, die wij wijder zien worden naarmate we meer het open water naderen.

En na een heerlijken volen dag in volle zee, waar de uitloopers van de lange golven van den Oceaan het groote schip een prettig-wiegende beweging geven, worden we dan des Zaterdagsochtends wakker als de Hollandsche kust alweer een heelen tijd in 't zicht is.

IJmuiden dwars, de loods aan boord. Dan recht op de haven aan: de torens in elkaar varende.

En om zes uur — hoe vroeg he? — worden de trossen voor en achter uitgebracht en ligt de Tarakan weer vast... tot de volgende ploeg reizigers zich geïnstalleerd heeft om dezelfde reis te maken.

Die reis, die zonder twijfel zooveel heerlijks bieden zal en zooveel leersaams, die den blik verruimt, die mogelijk kameraadschap kweekt en goede vriendschap nalaat.

Deelnemers aan de kampeertochten van de Tarakan, goede, goede reis en behouden varen!

G. J. N.

Na afloop van de tochten zullen wij eenige der best geslaagde foto's in ons blad publiceren.

Voor de twaalf winnaars van eerste prijzen zullen wij organiseeren

Een vliegtocht per K. L. M.

(Amsterdam, Rotterdam, Haamstede, Eindhoven, Rotterdam, Amsterdam met een landing op de verschillende vliegvelden).

Voor de twaalf winnaars van tweede prijzen zullen wij organiseeren

Een vliegtocht per K. L. M.

(Amsterdam, Rotterdam, Eindhoven, Amsterdam met een landing op deze vliegvelden).

Een en ander voor zoover de ouders uitdrukkelijk hun toestemming geven voor dezen tocht. Mocht deze toestemming voor een der winnaars niet gegeven worden, dan zal deze een ander soort prijs ontvangen.

Voor de twaalf winnaars van derde prijzen zullen waardevolle voorwerpen op fotografisch gebied beschikbaar worden gesteld.

Verder zullen wij nog een dertigtal troostprijzen voor andere verdienstelijke foto's beschikbaar stellen.

De inzending der foto's moet geschieden uiterlijk binnen negen dagen na afloop van den tocht in de hierbijgaande enveloppe.

De beide vliegtochten zullen, zoo mogelijk, plaats vinden in het begin van de maand September.

Foto's op de zeereis en in de Fjorden.

WAT zal er veel gekiekt worden op de zeereis naar de Fjorden! Wat zou ik het fijn vinden om mee te gaan en zelf ook op z'n minst 20 rolfilms te belichten voor een fijne collectie reiserinneringen. Ik zou dan ook de vele jongelui, die zich op zee en in de Fjorden een beetje onzeker voelen, met hun toestel, kunnen helpen met raad en daad.

Mijn vakantieverblijf is echter reeds elders besproken en ik moet nu maar trachten te helpen door allerlei „wijze raadgevingen” op schrift te brengen ten bate van de a.s. zeereizigers, die er naar hunkeren, om met behulp van hun trouwe foto-toestel, een heele reiskroniek aan te leggen van hetgeen zij beleefd hebben.

Men kan zich wel geen gunstiger gelegenheid denken voor het maken van goede foto's dan een zeereis en een bezoek aan de Fjorden. Het is hartje zomer en op zee en ook in het hoge Noorden is het een en al licht. Wij weten allen wel, dat het licht, dat wij als kleurloos zien, bestaat uit een mengsel van lichtstralen van verschillende kleur. Ook weten wij, dat de samenstelling van het licht in den winter heel anders is dan in het midden van den zomer. In den zomer is het gehalte violet zeer hoog en het hoge violetgehalte is, merkwaardig genoeg, op verschillende plaatsen sterk uiteenlopend. Het licht is minder violet op het vlakke land, op de heide en zeer sterk is het violette licht aan het strand en op zee.

Daar goed licht één der eerste voorwaarden is om te kunnen fotografeeren, zijn dus de omstandigheden op zee wel zeer gunstig.

Dit heeft echter ook weer één bezwaar en wel, dat men kans loopt om te lang te belichten. Nu moet men wel in het oog houden, dat te lange belichting minder kwaad kan dan te korte belichting. Ook te lange belichting kan echter tot totale mislukking leiden.

Hoe bereikt men nu het ideaal van juiste belichting? Dat is en blijft het groote vraagstuk in de fotografie. Daarvoor zijn reeds alle mogelijke middelen aan de hand gedaan, waarvan echter het voornaamste is: ervaring en nog eens ervaring.

Nu zijn er in het belang van een juiste belichting ook belichtings-tabellen uitgewerkt. Die heb ik ook eens geraadpleegd en ik zal er zoo enkele grepen uit doen.

Als ik kans had gezien, de Noorwegen-reizigers tijdig te kunnen inlichten, dan had ik ze zeker aanbevolen „botje bij botje” te leggen en met een groep van bijv. tien tezamen één van de moderne foto-elektrische belichtingsmeters te koopen.

Dit zijn dure instrumenten en de prijs loopt van f 16.50 tot f 30 en hooger. Het beginsel is bij alle gelijk en de werking berust op de gevoeligheid voor licht van de foto-elektrische cel.

Zij, die hierin belang stellen, moeten maar eens onder de tochtgenooten uitkijken of er misschien niet iemand, bijv. een leeraar, meegaat die zulk een prachtig instrument heeft. Het spreekt van zelf, dat er onder de tochtgenooten goede kameraadschap heerscht en als iemand voor zichzelf een belichtingstijd meet, dan zal die ook gelden voor een groep andere amateurs.

Hierbij moet echter wel gelet worden op de gevoeligheid van het materiaal, dat men gebruikt, want daarin is, zooals men weet, eenig verschil. Daarover geeft echter de gebruiksaanwijzing van den meter alle noodige inlichtingen en die foto-elektrische belichtingsmeters kan onder intelligente jongelui, die natuurlijk op school volkomen op de hoogte zijn gebracht van de werking der foto-elektrische cel, een interessant onderwerp van gedachtenwisseling uitmaken.

Wat nu de onderwerpen betreft, die we op de bootreis en aan de Fjorden kunnen fotografeeren, die zijn legio.

Het begint al bij de uitreis, want juist in de haven en aan de kust zijn er aardige gevallen. Midden op zee is dat niet zoo, doch soms kan een voorbijvarende boot een fijn motief vormen, zeker als er mooie stapelwoelen zijn.

Ook tegen den avond, bij dalende zon, ook al weer met wolken, kan men tegenlicht-opnamen maken, als men ook dat vroeger als eens heeft geprobeerd. Het is niet moeilijk als men direct zonlicht in de lens vermijdt.

En dan aan dek! Daar worden natuurlijk allerlei gezellige dingen gedaan en er vormen zich groepjes, die voor den amateur heerlijke onderwerpen zijn. Het licht is zoo sterk, dat men heel vlug kan werken en de menschen dus onbemerkt kiekten. Goed door den zoeker zien, wat er op komt.

Ook zeer belangrijk is het bepalen van den afstand. Juist met wat betere toestellen is het beslist noodig, dat men den afstand goed taxeert.

Werk met men met een eenvoudige boxcamera, welnu, dan wordt altijd alles scherp en op zee is 't licht genoeg.

Daaraan is echter dit bezwaar verbonden, dat de sluiters gewoonlijk een snelheid heeft van ca. 1/25 sec. Dit is te lang in verband met het vele licht op zee en in de Fjorden. Men kan dan of een wat langzamer film gebruiken of men kan voor de lens een geelfilter plaatsen. Een geelfilter vertraagt het licht een weinig en daardoor komt men dan wel uit met zijn tamelijk langzame moment-opnamen.

Men heeft dan tevens het voordeel, dat, dank zij het geelfilter en het gebruik van goed kleurgevoelige films, de wolken mooi behouden blijven.

In de Fjorden zelf is er ook een rijkdom van prachtige onderwerpen. Ook daar is het licht sterk, doch niet zoo sterk als in volle zee. Vooral als men dicht langs de rotsen vaart, voelt men zelf, dat het onderwerp veel donkerder is dan de open zee, waar alles reflecteert.

In nog sterker mate is dat het geval op de tochtjes, als het gaat door mooie dalen en door bosschen. Het groen van dennen en beuken eet als het ware het licht op.

Al heeft men geen belichtingsmeter, er is nog een ander middel om ook op een tocht juist te belichten en dat is het telkens laten ontwikkelen of zelf ontwikkelen van de belichte films, mits men nauwkeurig uur en belichtingstijd opschrijven.

Op mailboten is er gewoonlijk een fotograaf, die dit werk voor de passagiers verricht. Misschien is dat op de reis naar Noorwegen ook wel het geval en is dat zoo, dan zal men goed doen, af en toe een film te laten ontwikkelen, niet alleen om de belangstelling te bevredigen, maar vooral om den gegeven belichtingstijd te controleeren, en zich daarnaar bij volgende opnamen te richten.

Misschien is er ook wel zoo'n enthousiast amateur aan boord, die één van die mooie, moderne ontwikkelingsdozen heeft meegenomen, waarin men ook zonder donkere kamer, de films kan ontwikkelen en fixeren.

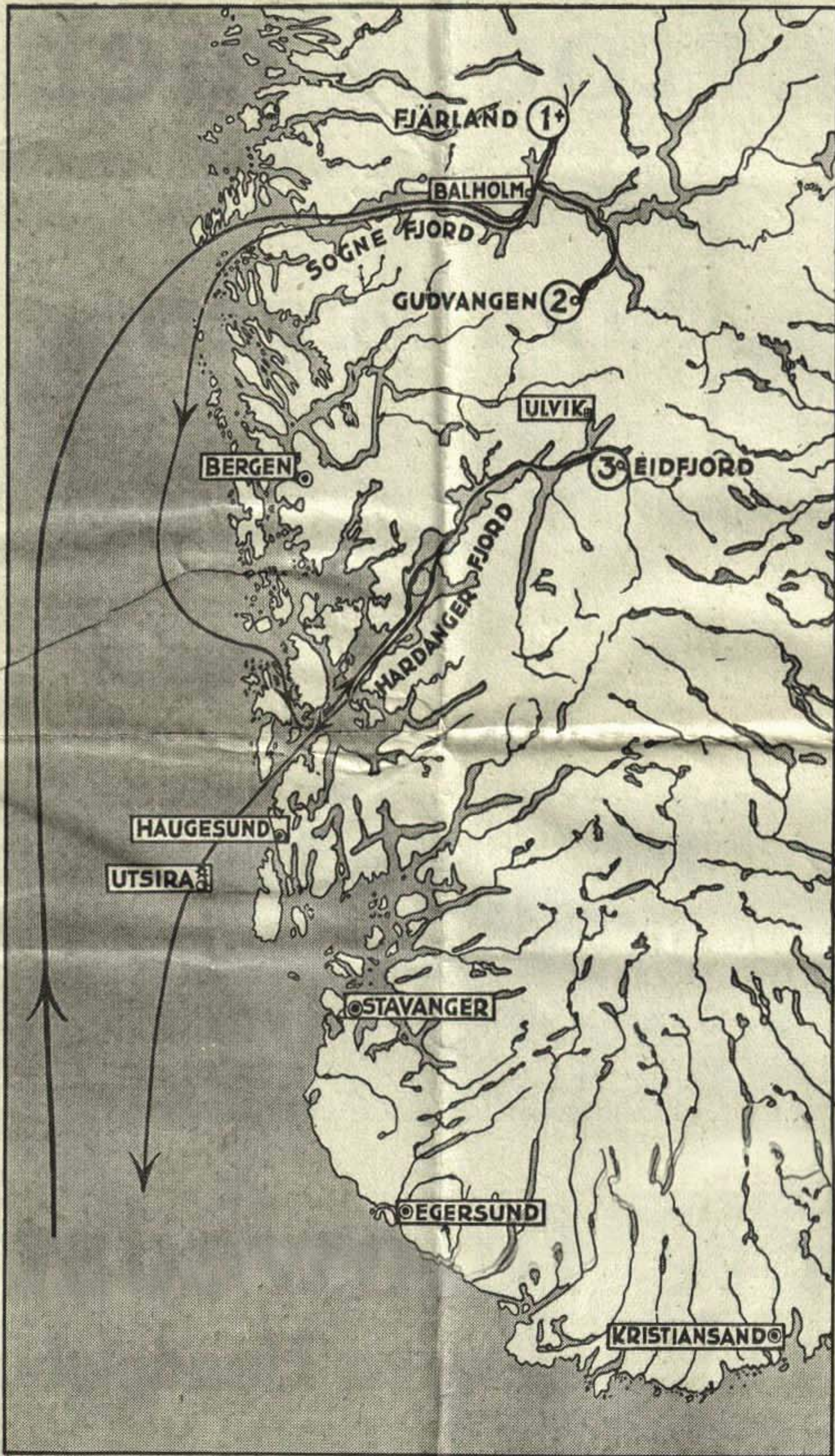
Een amateur-fotograaf met ervaring heeft voorloopig voldoende aan het negatief en het afdrucken gedurende de reis zal wel niet zoo heel goed mogelijk zijn.

Tenslotte nog eenige aanwijzingen voor de belichting. Tusschen 9 uur v.m. en 3 uur n.m. bij vollen zonneschijn, kan men met diafragma F: 12,5, aan en op zee 1/250-sec. belichten. Met ieder volgend grooter diafragma, half zoo lang, dus met F: 9 1/500 en met F: 6,3 1/1000 sec. Elk uur vroeger of later belichting verdubbelen. Bij gebruik van licht geelfilter 2 à 3 maal langer.

Men vrage zijn leverancier, maar verzume niet te controleeren of de opgaaf voor de film, waarmee men werkt, juist is.



In de Naerofjord bij Gudvangen.



DE KAART VAN DE ROUTE, welke de Tarakan zal nemen. De pijlen geven duidelijk de vaartrichting aan. Eerst naar Sognefjord, naar Fjærland en naar Gudvangen met op den achtergrond het beroemde Stalheim; daarna terug door Sognefjord en via Bjørnefjord naar Hardangerfjord.



HOE MOOI DE NOORSCH FJORDEN ZIJN toont deze foto van ULVIK, het plaatsje aan den meest noordelijke uitlooper van Hardangerfjord. Onze Koningin is er verleden jaar eenigen tijd geweest. De Tarakan zal daar niet komen, maar wij geven dit beeld om de algemeene schoonheid van Hardangerfjord te demonstreeren.

Een en ander over de verkeersmiddelen van Noorwegen.

Het aanleggen van spoorwegen in een bergland als Noorwegen is een moeilijke en kostbaar werk. Tunnels moeten door bergen geboord, bruggen over afgronden gelegd worden. Met groote energie en koel overleg brachten de Noren deze werken tot stand.

In 1854 werd de eerste spoorweg geopend; thans bedraagt de totale lengte der Noorsche spoorwegen niet minder dan 4000 km. Voor ver-weg het grootste deel worden deze spoorwegen door den Staat geëxploiteerd; slechts ongeveer 10 % er van is in handen van particuliere maatschappijen. Thans is men reeds een paar jaar doende de spoorwegen, althans voor een deel, te elektrificeeren.

Daar men in Noorwegen altijd van oordeel is geweest, dat op het gebied van spoorwegaccomodatie het beste wellicht nog niet goed genoeg was, heeft de Staat door het toestaan van hooge credieten de spoorwegen in staat gesteld zich in alle opzichten te meten met de overige landen van Europa. Zodoende is het mogelijk geweest tot Trondjem toe doorlopende sneltreinen met slaapwagens, uitzichtwagens en restauratierijtuigen te laten loopen, treinen die kunnen wed-jveren met de beste in Europa.

In het najaar van 1924, dus nu al weer 11 jaar geleden, is de nieuwste toeristen-spoorweg van Noorwegen geopend: de Rauma-spoorweg (Romsdalspoorweg). Die spoorweg loopt van de Westkust van Aandsnes bij Molde, door fantastisch wilde, sprookjesachtige gebieden over wilde bergstroomen, door tunnels en lange vervaarlijke hellingen. Soms staat de trein stil op mooie plekken en dan mogen de passagiers eenige minuten uitstappen om te genieten van het uitzicht: vandaar de naam toeristenspoorweg.

Naast de spoorwegen heeft zich het automobielverkeer natuurlijk in de laatste jaren sterk ontwikkeld, want Noorwegen heeft een zeer goed wegennet.

Daar heeft de scheepvaart in de meren en fjorden en aan de kust, zich aan het steeds intenser wordende verkeer op gelukkige wijze aangepast.

En straks zullen ook de vliegtuigen van Oslo naar Bergen en naar Trondjem, misschien zelfs wel naar Tromsø en Hammerfest denderen!

Noorwegen, Land en Volk.

NOORWEGEN is een van de beide koninkrijken, welke tezamen het schier-eiland Skandinavië vormen. Het wordt in het noorden en westen bespoeld door de wateren van den Atlantischen Oceaan en de Noordzee, in het zuiden door het Skagerak en in het oosten grenst het aan Zweden en voor een deel aan Finland.

De kust van Noorwegen is in het westen een typische fjordenkust, gekenmerkt door een groot aantal veelal smalle insnijdingen der zee, omzoomd door steile rotswanden. Vóór deze insnijdingen liggen talloze eilanden en eilandjes en ook klippen, die men aanduidt met den verzamelnaam skjären. In het noorden heeft men een heele verzameling van die eilanden den naam Lofoten gegeven. En dat dit niet zulke kleine eilanden zijn, kan men zich voorstellen, als men weet, dat de grootste dezer Lofoten, het eiland Hindø, niet minder dan 2238 vierkanten kilometer groot is, terwijl de berg daarop zich tot 1100 meter verheft, zoo hoog dus als de Brocken in den Harz.

Het gevolg van het een en ander — en ook van het feit, dat Noorwegen land-inwaarts maar smal is — is, dat de meest belangrijke plaatsen van Noorwegen kuststeden zijn zooals de hoofdstad Oslo en verder Stavanger, Bergen, Trondjem, Tromsø en Hammerfest.

Noorwegen bestaat bijna geheel uit bergland: maar een heel klein gedeelte is bouwland, eigenlijk niet meer dan 2 %.

Het noordelijkste gedeelte is het landschap Finnmarken. Daar ligt ten westen van de Noordkaap een vruchtbaar en boschrijk gebied aan den oever van de Altenely: dat is de noordelijkste plek ter aarde, waar graan verbouwd wordt.

Verder naar het zuiden dan komt Nordland, in het smalle gedeelte van Noorwegen, waar de bodem door insnijdingen sterk verdeeld is: een woest gebied.

Ten zuiden van de Velsenfjord vormt het breede dal van de Namsen de vruchtbaarste streek van het land. Gaan we verder zuidwaarts weer, dan treffen we de geweldige Sundalfjord en de van een typisch en imposant Alpenlandschap omgeven Romsdalsfjord aan. Hier volgt de eens geweldige fjord op de andere: een complex, waarvan de wanden zoo van 1000 tot 17 à 1800 meter variëren. Daar vindt men ook Sognefjord en ten zuiden daarvan strekt zich het hoogste en meest woeste gebied van Noorwegen uit: het Reuzengebergte (Jotunfelde). Daar vindt men meer dan vijftig bergtoppen boven de 2000 meter hoogte. In dit gebied treft men ook bergen aan met eeuwige sneeuw: de Jostedalbræen. En dientengevolge zijn hier ook gletschers.

Weer zuidelijker het Hardangerplateau. Zoo, langzaam dalende, bereikt men dan Noorwegens zuidelijkste punt kaap Lindesnaes.

Het landschap in Zuid-Noorwegen, naar Oslo aan de Christianiafjord toe, heet Telemarken. Dat en het gebied vlak aan de kusten van die fjord geeft een heel wat lieflijker beeld te zien dan het noordelijker deel van Noorwegen: we vinden daar tamelijk groote rivieren en een aantal vaak heel mooie meren, door die rivieren gevormd. Van de rivieren is de Glommen de voornaamste, van de meren het Mjøsenmeer.

Het klimaat van Noorwegen is langs de kust een typisch zeeklimaat met zachte winters en veel neerslag: men zegt dat het in Bergen bijv. altijd zoowat regent. Op de hoogvlakten echter kan het heel koud zijn: daar heerscht hetzelfde klimaat als in Zweden: koude ruwe winters en betrekkelijk warme zomers.

Zooals gezegd is de landbouw in Noorwegen geen belangrijk middel van bestaan. In dat opzicht hebben de Noren meer aan hun veeveelt. Behalve runderen telen zij varkens, veel schapen en geiten en ook een vrij groot aantal tamme rendieren.

Het land is zeer boschrijk. Bijna een vijfde deel van den bodem is met bosch bedekt en als gevolg daarvan is er een sterk ontwikkelde houthandel, ook met Nederland. Maar de voornaamste tak van bestaan, aan de kust tenminste, is de vischvangst, vooral de zeevisscherij. En dan voornamelijk de voorjaars-kabeljauw-vangst. Daarvoor zijn bijv. de bovengenoemde eilanden van de Lofotengroep zeer bekend. Ook haring wordt er veel gevangen. En verder heilbot en leng, ook wel, maar natuurlijk langzamerhand minder walvissen: en ten slotte nog haaien uit wier lever traan bereid wordt. Op de rivieren wordt zalm gevangen.

Hoe Noorwegen bestuurd wordt? Sinds 1905, dus nog maar dertig jaren, heeft Noorwegen een eigen koning (Haakon), daarvóór was het met Zweden vereenigd.

De koning wordt bijgestaan door een Staatsraad: een minister-president en acht leden (hetzelfde dus als bij ons het ministerie). Dan heeft men er wat wij te onzent de Staten-Generaal noemen; dat heet daar Storthing, verdeeld in Lagthing en Odelsting.

Noorwegen is verdeeld in twintig districten, aan het hoofd van elk daarvan staat een Amtmann. De steden hebben hun eigen bestuur.

Ten slotte nog even iets over de rechtspraak. Die wordt in de steden uitgeoefend door den stadsvoogd (Byfoged), in de hoofdstad Oslo door een stadsgerecht, op het platteland door gezwoorenen (Sorenkriver): elk van die laatste houdt in zijn district twee- of driemaal per jaar zitting.

Beroep is mogelijk bij de drie stiftsoppgerechtshoven te Oslo, Bergen en Trondjem.

Voor het strafrecht kent men in Noorwegen een jury.

Het reizen in Noorwegen is vooral in deze eeuw sterk toegenomen. Nochtans bestonden er reeds ver vóór dien tijd verenigingen, die zich ten doel stelden het toerisme in dit interessante land te bevorderen.

Zoo is er de „Landsforening for reiselivet i Norge” (Landelijke vereniging voor het reisleven in Noorwegen), welke vereniging in hoofzaak ten doel heeft degenen, die in reizen geïnteresseerd zijn, bijeen te brengen en op allerlei wijzen het vreemdelingenverkeer te bevorderen. Iets dus als onze A. N. V. V.

Dan kent Noorwegen zijn Toeristenbond, gelijk wij onze A. N. W. B. Dat is „Den Norske Turistforening”, welke vereniging in 1868 gesticht is, en die zich vooral de belangen aantrekt van hen die voertreizen plegen te maken. Zij heeft slaaphutten laten bouwen langs eenzame wegen, heeft bergpassages doen markeren, booten gelegd aan den oever van bergmeren, bruggen en vonders aangelegd, enz.

Voorts is er de vereniging „Kjenn ditt Land” (Kent uw land); de „Kongelig Norsk Automobilklub” (gesticht in 1907); „Norges Automobilforbund”, enz.

Ten slotte nog iets over de sportverenigingen. Die staan alle onder „Norges Lørdagsforbund for Idrett”. Er is een ski-club, welke gevestigd is te Oslo; er is een Noorsche Schaatsenrijdersbond, die eveneens in de hoofdstad zijn zetel heeft; er zijn tal van voetbalclubs in een bond vereenigd, enz.

Belangrijk is de „Kongelig Norsk Seilforening”, waarvan het clubgebouw „Dronningen” bij Oslo tegelijkertijd een zeer druk bezocht zomerrestaurant is.



Het begin van de Fjærland-fjord. Over den damwand van den weg naar de gletscher.